

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt. Egyenlő részletekre 10 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő és fapostályos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: **Papp György**, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadónival: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvár.

Hirdetések díjszabály szerint.

Fejlődés szüli a korszakokat.

A mily korszakos válaszfalat képez az irodalomtörténet terén a klasszicizmus, romanticizmus és e kettő után még sokkal kifejezettebben a *reneszansz*, vagyis a tömört sorokban a szavak hatalmas árával a megkötöttség elvénél fogva méltóságteljesen gördülő irodalmi technika és aztán ezzel szemben az ezthajlékonyabb, könnyebb menetűvé és csupán az ősforrásokból táplálkozó írói és költészeti vénát új forrásokból — a phantaziának, a költői ihletnek is szerepet juttatva — előteremtő újkor költészeti; épen így fölfedezhetjük a kormány politikájában az alkotó elvek megvalósításában, a kormányhatalmi intézkedések, a kor haladásával lépést tartó s ahoz alkalmazkodó, az állami érdekek sértetlen megtartására és kielégítésére irányuló összmunkásság törvényhozói minőségében a korszakos haladást, a fejlődést, mely hovatovább erősebb vonásokkal von határvonalat a múlt és jelen közé, állít célirányt a jövő elé. A politikában és az ország kormányzatában eme korszakok alkotói maguk a politikusok, a kormányfőirak, a népképviselő vezetők. A végzett munka mineműsége, a hivatali állás betöltésekor a megfelelő munka- és hatáskörben véghezvitt szak- és célszerű ügyintézkedések, a maguk főfaktorát tükrözik le előttünk, — a számonkérő világ előtt. — Ha ezek szerint a jelenlegi kormány működését vesszük tekintetünk elé, a két főirányt azonnal kiismerhetjük.

Csak az 1898, ezelőtt 2—3 évi kormányzati eredményeket, alkotásokat tekintjük is, látjuk, leolvashatjuk az azokon jellegzetesen végig vonuló elveket, célzatosságokat s úgy tetszik, azt vesszük észre, hogy az államhatalom alanyi értelemben vett minősége volt az, mely állítmányt a legtöbbször a politikai, a nagyhatalmi állás, a szomszéd és külhalmokkal összekötő érdek-kapcsolatok, diplomáciai funkciók létesítésében és elvégzésében keresett, mely az állam belső és külső konsolidációját képezte és irányította ugyanarra, hogy a kulturállamok műveltségi osztályaiban mi se maradassunk utolsók; de ezen államhatalmi irányzattal nem tartott lépést a realpolitika, mit igazolnak a kormányhatósági intézkedések, az ország törvényhozó testületének működését nyilván tartó évkönyvek is.

Az 1898. év egy új kort jelent a törvényalkotások terén is. — Előlép a realizmus, vagyis a reális, a nemzet anyagi fejlődését célzó törvényalkotások meglehetősen száma; s ezekkel alakul a politika is reálissá.

Azóta látjuk, halljuk az agráriusok és merkantalisták előtünését, szereplését, elveikért küzdésüket s e két reális irányzatnak tulajdoníthatjuk kétség kívül, hogy a kormányhatalmi politika nagy része is ezek színezetét tünteti föl. A száraz, csupán számokkal beszélő statisztika alapján számító politikusok azt állítják, hogy hazánk kultúrája a földművelésben érte el a legmagasabb fokát, hogy agrár állam vagyunk s a kereskedelem még kellő kifejlettséggel nem bír.

Eme állítás nagyjából meg is felel a valónak annyi hozzáadással, hogy a merkantilizmus egyoldalúsága miatt nincs még ott, a hol az agrarizmus. Az agrarizmus a nemzet ösfoglalkozásának szakadatlan gyakorlata, mire önként kész-teti és készített hely- és vízrajzi fekvésénél fogva arra alkalmas föld, a haza földje az ő gyerekeit.

Mig a kereskedelem, és a sokkal későbbben és primitívebb előzmények után létesült már-már megszokott és gyakorolt érdekág nem volt vérben a magyar nemzetnek, hanem az abba időnként beolvadt és idevándorolt népfajok úgy, mint egyesek csere-bere üzérkedésével indult utra, fejlődésre. És ma már nagy haladásról beszélhetünk, a mikor az érdekágnak is politikája keletkezett, sőt a kormányhatalmi intézkedések is ezt haladásra segítik; a szomszédos és távoli hatalmakkal minden évben és alkalmakkor kötendő vám- és kereskedelmi szerződések — az eljárásban és kezelésben a szállítások kivételében, a viszonyosság és kölcsönös méltánylat alkalmazásával. És ez azt mutatja, hogy az állam érdekei oly kezébe vannak letéve, melyekben csorbulást, megrövidítést nem szenvedhetnek. Igaz ugyan, hogy a csaknem régmúlt években is a kereskedelem e haza ölen csak mintegy közvetítő szerepet játszott, mert az idegen termékek és termények áthozatala és kicserélésében mintegy átmeneti ideglenes talajt képezett; melyre örömmel rakatott le az idegen, a külföldi iparcikk, miáltal elfojtatott a belkereskedelem vénája és a kifelé szállítás útja. Ma már segítve van e bajon is; erről kezeskednek a szakminiszterek törvényalkotási fáradozásai. — Nézzük csak az érdekelt szakminiszter urak tárczáját; ki tagadná azt helyes belátással, hogy az agrarizmus előtte, egy szakminiszter vezetése alatt annyit haladt volna! Törvényalkotásai felfelelik a gazdasági és munkás viszonyok sokféleségét, hogy többet ne említsünk: a munkaadók és mezőgazdasági munkások, a birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyra, a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezelésére vonatkozó, a gazdasági munkás és cselédpénztárak, az erdőmunkásokról, a gazdasági munkák vállalkozóiról és a segédmunkásokról szóló törvénykezkeket, ezeknek tetőzetűl az állatorvosi kar államosítását megvalósító legújabb t. cz.-et. — Ezek az agrar-politikai törvénykezkek. A másik szakminiszteri tárczát illetőleg az ipartörvénynek a megrendelésekre vonatkozó módosítása, ipari szövetségek, vasutak és utak építésére, a hazai iparnak állami kedvezményben való részesítésére, a honi ipar pártolására vonatkozó t. cikkeket és rendelkezéseket tekinthetjük olyaknak, melyek a merkantilizmus és ipar együttes kategóriáját képviselik; ezen két főiránynak fejlesztése valóban magán viseli az agrár-merkantil politika reális jellegét. Ezekben áll az igazi kormányzat megnyilatkozása, mely nem elveket fest, hogy a táblán maradjanak, hanem nyomokat hagy a szegény munkás, iparos és a rögös földet törő kis gazdák, birtokosok izzadságos fáradságának eredményében is. — Ez azon okadatottság a nemzet vé-

réhez alkalmazott politika, mely fegyver nélkül levágja az elégedetlenség, a zuglódó és kitörő panasz ezer meg ezer kiújuló sárkányfejeit; ez az, mely „memento“ hogy a magas fényben járó méltóságuk érdemök szerint tekintsenek az édes anyafölddel munkában összefort munkás és földmives népre, megtanulván azt is egy szép költeményből „ha földmives nem volna, nem ennél kenyere!“

—x—um.—

31 — 1900. sz. kig.

Járda-szabályrendelet.

1. §.

Gyulafehérvár sz. kir. rendezett tanács város belterületén a gyalogjárdák építése és fenntartása, az ezen szabályrendeletben foglalt feltételekkel, a város feladatát, terhet és kötelezettségét képezi.

2. §.

A város belközlekedési viszonyainak javítása céljából egyelőre a piac főtéren (Hunyady-téren) a Hungária szálloda sarkától a zalatnai utig s ezzel szemben a déli oldalon lévő párhuzamos kavicsjárda, valamint a Novák-Ferencz-téren a városház során s ezzel szembe a piac keleti oldalán a sétánysoron lévő kavicsjárda helyébe asfalt járdaburkolat létesítettik. — A többi főbb utcákban időnkint a szükséghez képest asfalt, vagy más megfelelő köanyag járda kiépítésének meghatározása a városi képviselőtestület jogköréhez tartozik.

3. §.

A 2-ik szakaszban megjelölt járda asfalt burkolat költségvetési előirányzatát a városi tanács elkészíteni s a városi képviselőtestülethez végleges megállapítás végett beterjeszteni köteles, ugyancsak időnkint a főbb utcák járda-burkolati munkálatainak keresztülvitelére vonatkozó költségekre a képviselőtestületnek előterjesztést tenni a városi tanács van hivatva.

4. §.

A véglegesen megállapított járdák kiépítése iránt az árlejtést a városi tanács rendeli el, határoz annak eredménye fölött, a szerződést jóváhagyás végett a képviselőtestülethez terjeszti be.

A járdaépítés a városi tanács ellenőrzése és felügyelete mellett történik.

5. §.

A 2-ik szakaszban megjelölt járda asfalttal leendő burkolata költségeit, valamint időnkint a városi képviselőtestület által meghatározandó főbb utcák járdáinak asfalttal, vagy e helyett megfelelő köburkolattal leendő kiépítési költségeit felerészben, vagyis 50%-át a város közönsége, felerészben vagyis 50%-át pedig az egyes telek és háztulajdonosok azon hosszúság arányában kötelesek hordozni, a melyben a járda telkeik és házaik mellett elvonul.

6. §.

A képviselőtestület által véglegesen megállapított járdaköltségnek az egyes ház és telek tulajdonosok terhére eső része a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított három év alatt hat egyenlő részletben 50%-os kamattal együtt a városi közpénztárba fizetendő, — nem fizetés esetén a közadók módjára szedendők be.

Az így betolyó összeg járdakészítési és fenntartási alapként kezelendő.

7. §.

A járdaépítési költség a ház és telek terhet képezvén, az a tulajdonos változása esetén az új tulajdonosra átszáll, vagy pedig az új tulajdonos az egészet egyszerre is kifizetheti.

8. §.

Az utcákon és tereken keresztül vezető átjárók kiépítése, valamint a járdák javítási költségei is a város közönségét terheli.

9. §.

Minden ház és telek tulajdonosa megállapított egy-egyes terv szerint a járdán keresztül a telkétől levezető vízesatorna és kapubejárati Ceramit, szegély költségeit egyedül tartozik fedezni.

10. §.

A járda magasságát és szélességét esetről-esetre a városi tanács állapítja meg azon megszorítással, hogy a járda az utcái rendes kövezettől, illetve annak nivójától 15 centiméternél alacsonyabb nem lehet.

A boltok és bejáratok előtt a járdán 30 centiméter széles egy lépcsőfoknál több lépcsőfok nem engedélyezhető s ha több ilyen lépcsőfok van a járdán elhelyezve, ezen szabályrendeletnek életbeletetése napjától azok a járdáról egynek kivételével 15 nap alatt eltávolítandók.

11. §.

Köteles a ház- és telektulajdonos a ház és telek utcai vonalára eső járdarészt seprtetni és tisztán tartani, nyáron időnkint öntöztetni, télen pedig minden havazás után takarítani s az udvarokból kivezető vízesatornát állandóan tisztán tartani.

12. §.

A járdának hordozható kirakatok, árucikkek, vagy egyéb tárgyakkal való elfoglalása, ugyancsak árucikkeknek a falba, vagy az ajtóra erősített fogasokra való kifüggesztése, mi a szabad közlekedést akadályozza, megengedve nincsen.

Tágas helyeken és ott, ahol a közlekedés akadályozva nem lenne, a rendőrkapitány meghallgatása után a városi tanács engedélyezheti az általa meghatározott díj fizetés mellett czukrázdák és kávéházak előtt a járdán vagy azonkívül asztalok és padok elhelyezését; az ilyen engedély azonban a tanács általa rendőrkapitányelőterjesztésére bármikor visszavonható.

13. §.

Allandó kirakat tartályoknak állítására a városi tanács engedélye kívántatik s ezért a tanács által meghatározandó évi díj fizetendő, a járda építési és fenntartási alapra.

Ezen engedély a tanács által bármikor visszavonható, ha azt a közlekedési, rendőri, vagy egyéb köztekinetnek kívánatosnak tesz, anélkül, hogy ez okból az illető érdekelt bármilyen kártérítést igényelhetne.

14. §.

Ponyva-ernyőket, ezek feszítő rudjait a járdára állítani tilos: — falakba is csak 2.50 méter magasságban engedtetik meg.

A falakba tartókkal erősített villanylámpákat a járda fölé csak 2.50 méter magasságban lehet alkalmazni; a petroleum, vagy egyéb világítási lámpák alkalmazását a rendőrség meghallgatásával csak a városi tanács engedélyezheti.

15. §.

A járda rongálása szigorúan tiltva van, azon taligákkal, targoncákkal, gyermekszekerekkel, vagy bármilyen néven nevezendő közlekedési eszközzel járni tilos.

16. §.

Az ezen szabályrendelet ellen vétők vagy cselekvők kihágást követnek el és a mennyiben cselekményük nem az 1879. évi 40. t. cz. alapján büntetendő, 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel. -- büntetésébe behajthatatlansága esetében pedig megfelelő elzárással sújtandók.

17. §.

Ezen szabályrendeletbe ütköző kihágások esetén elsőfokban a rendőrkapitány, másodfokban az alispán, harmadfokban a m. kir. belügyminister jár el.

18. §.

Az 1879. évi 40. t. cz. 119. §-a alapján kiszabott pénzbüntetésekbe befolyt összegek az 1892. évi 27. t. cz. 3 §-ában jelzett célokra, a jelen szabályrendelet alapján kiszabott büntetéspénzek pedig a járdaépítési és fenntartási alap javára fordíthatók.

Jelen szabályrendelet jóváhagyás után a kihirdetési napot követő 4-ik napon lép hatályba.

Gyulafehérvár szab. kir. város képviselőtestületének 1900-ik év július hó 18-án tartott közgyűlésében hozott 31. számú határozattal.

(P. H.)

Novák Ferencz s. k.
polgármester.Korbuly Elemér s. k.
jegyző.

*

15126—1900. sz.

Jóváhagyott Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának Nagy-Enyeden 1900. évi szeptember hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésében 116. jkvi szám alatt hozott határozatával.

Nagy-Enyeden, 1900. évi okt. 12-én.

(P. H.)

Csató János s. k.
kir. tanácsos alispán.

Ujdonságok

Gyulafehérvár május 16.

— **A gyulafehérvári helyőrség felett** a múlt héten a n.-szebeni hadtestparancsnok szemlét tartott.

— **A gör. kath. egyház köréből.** A király a gyulafehérvár-fogarasi görög szertartású katolikus főkapitányban megüresedett királyi alapítványi kano-nokságot Rusu V. János főesperes és nagyszebeni lel-késznek, a Szent-Mihályról nevezett hatvani javadalmas prépostságot pedig Odray Coelestin kinevezett hatvani plébánosnak adományozta.

— **Keresztjáró napok.** Hétfőn reggel a barangok áhitatos kongása mellett ünnepélyesen öltözött diákok és fehérvári leánykák hosszú sorban vonul-tak, párosával a templomokba, melyek telve voltak a hívők sokaságával. Bent megszólalt az orgona s kesetes akkordjai közben felhangzott a violaszinbe öltözött papok litániája. Így ismétlődött kedden és szerdán is, mert • hétfőn három első napjára estek az ugynevezett ke-

resztjáró napok, melyeken a római kath. egyház bizonyos könyörgéseket szokott végezni, hivatva egyúttal, azok testi és lelki javáért. E három nap mindegyikén pro-cesszióval vonultak a hívek a várbeli székesegyházból a 8 órai ünnepélyes mise után az apácák és barátok templomába, a hol könyörgéseket tartottak. A híveken kívül részt vettek ezeken az istentiszteleteken a hely-beli róm. kath. gimnázium s az elemi fiú- és leányisko-lák növendékei, tanáraik illetve tanítónők vezetése alatt.

— **Aszfalt-járda Gyulafehérvárt.** Igen, nálunk, a mi városunk főterén terül el nemsokára a rég obajtott aszfalt. Lapunk más helyén közöljük a vonatkozó szabályrendeletet, melyben jelezve vannak azok a sorok, melyeken aszfalt járdát fognak közelebbről önteni. Csak hogy elértük ezt is! Hála érte városunk előhaladásán atyai gonddal örökös és lankadatlan ügy-szerettel munkáló polgármesterünknek. Most még azt a néhány vityillót kellene eltávolíttatni, mely a főtéren disztelenkedik, aztán egyidőre rendben lennénk.

— **Felvétel a gyulafehérvári papnövelő intézetbe.** Az erdélyi egyházmegye papnövédekéi közé való felvétel napjaul f. évi július 3-ika tűzetett ki. Pályázhatnak a gymnasium VI. VII. VIII. osztályait jó magaviselettel és jó előmenettel végzett tanulók. Személyes megjelenés kívántatik.

— **Vörös-kereszt-egyleti majális.** Az országos vörös-kereszt-egylet gyulafehérvári választmánya f. hó 14-én tartott gyűlésen majális rendezését határozta el. A majális a jövő hó első napjaiban lesz meg-tartva. Előre is felhívjuk a szép sikerűnek ígérkező ma-jálisra a közönség figyelmét.

— **Májusi ájtatosság.** A helybeli apácza-zárda templomában a szokásos májusi ájtatosság már április 30-án esti 7 órakor kezdetét vette s azóta a kath. és más vallású hívek nagyszámu és buzgó részvétele mellett folyik egész hónapon át minden este 7 órakor. Vasárnaponként a litánia előtt szent beszédeket tart Vass Albert dr. theologiai tanár. Ugy a májusi ájtatos-ság, mint más nevezetes ünnepek alkalmával tapasztaljuk a templom nagyon is szűk voltát. A templomba járó közönségnek fele ha befér ilyen alkalmakkor a templomba, a másik fele kűn szorong a templomajtó közelében. Nézetünk szerint a májusi ájtatosságot több templomban kellene tartani. Így a közönség megoszlaná és mentve tudná magát egy a tulzsűfoltságban könnyen bekövetkező katasztrófától. Mert akkora a zsúfoltság e kis templomban, hogy ájulásig ellaakad a közönség a melegségtől s a fojtott légkörtől. Egy előre nem lát-ható szerencsétlenség esetén borzasztó katasztrófa szin-helye lehet e templom, a mit csakis úgy lehet meggá-tolni, ha a közönséget több templomba irányítják. Legjobb volna persze, ha akár azárda templomát me-gnagobbítanák, akár egy más, a nagymértékben meg-élénkült kath. hitélet tovább fejlesztése szempontjából is szükségesnek látszó nagy templomot építenének a városban.

— **A vigadó megnyitása.** Mint értesülünk, a város gondoskodása és áldozatkészsége folytán a sé-tatérien épült új és impozáns vigadó ünnepélyes meg-nyitása a pünkösztünnepre van tervezve. Hogy tényleg akkor nyitattik meg, ezt nem lehet határozottan állítani, mert bár csak a legvégső munkákon dolgoznak még, de a villanyvilágítás berendezésével aligha készülnek el pünkösztig. Aztán a díszes berendezés is sok időt ígé-nyel még. Időszerűnek látjuk már most megemlíteni, hogy a megnyitás után hetenkint 2-szer katonazene lesz a vigadó előtt egész nyáron át.

— **Román szövetségi akció.** A szeben-megyei román gazdasági egyesület május 12-én gyűlést tartott, melyen egyéb gazdasági kérdéseken kívül a Raiffeisen-féle mezőgazdasági hitelszövetkezetekről is tartottak előadást.

— **Fagyos szentek.** Az idén ugylátszik nem fagyos, hanem meleg szentek nevével jelölhetjük Pong-rác, Szervác és Bonifác napját. Egy kis hüvös szelet leszámítva, Pongrác napja nyárian meleg volt, s ugyanígy köszöntött be Szervác is. Ez mindenesetre öröme szolgál a gazdáknak, a kiknek már eddig ugys volt elég részük a gyümölcspusztító időjárásban. Az igaz, bátra van még Orbán napja, ezt tartják a legfagyosabb fagyos szentnek. És félős, hogy majd ki-nótolja Orbán, a mit a mostani három szent elmulasztott.

— **A gyulafehérvári önkéntes tűzoltó-egylet** saját pénztára javára folyó 1901. év május hó 27-én pünkösöd másodnapján a „Népkert“ helyiségében a tízezredik éjjeli őrsg megtünelésére zártkörű majá-list rendez. A majális kezdete d. u. 3 órakor. 1/24 órától 5 óráig az egylet zenekara sétatangversenyt tart. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 korona. Felülfizetés köszönettel lesz elfogadva és hírlapilag nyugtázva. Ugyan fenti napon d. e. 11 órakor a főtéren diszgyakorlat tartatik.

— **Czirkusz.** Ma kezdi meg előadásait katonazene közreműködése mellett a városunkba érkezett *Brabant* czirkusz. A csinos lovarda a fapiacztereu van fel-állítva, s benne sok szép ló látható. Minthogy már rég-óta nem volt czirkusz városunkban, az érdeklődés az itt idűző lovarda iránt általános.

— **Margit-krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az ősz-szes szépítő szerek között a Földes-féle Margit-krém őrvend a legnagyobb kelendőségűnek, mert teljesen ár-talmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szeplőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tévely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óva-kodjunk.

— **Esküdtszék-alakítása.** Alólírott összeíró bizottság az 1898. évi 3300. I. M. E. szám alatt kiadott bel- és igazságügyministeri rendelet 4. §-a értel-mében közzéteszi, hogy a Gyulafehérvár városában la-kó minden férfi, a ki magyar honos, a folyó évben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud és évenként legalább 20. Ko-rona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz Korona egye-nes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, vagy az adózásra való tekintet nélkül legalább 26. életévét betöltött köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül, a ki a középiskolai záróvizsgát letet-te, folyó 1901. év május hó 21-től bezárólag 25-ig az esküdték alaprajstromába való felvétel végett az össze-író bizottság előtt a városháza nagytermében d. u. 3—5. óra között személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. Azok, kik értelmi census alapján ki-vánnak az esküdték alaprajstromába felvétetni, lehető-leg az értelmi censust igazoló okmányait is hozzák el magukkal. Az esküdték névjegyzékébe 1897. évi XXXIII. tcz : 5. és 6. §§-ában megnevezettek nem vehetők fel. Gyulafehérvár sz. kir. város összeíró bi-zottságától. 1901. május hó 8-án. Novák Ferencz ősz-szeíró bizottsági elnök. Roska József összeíró biz-jegyző.

— **Nagyvárosi kép.** Dél van. Az utcák igen élénkek és a takarosan öltözött kis leányka alig képes magának utat törni a hullámzó emberáradatban. A fia-tal teremtés halovány, hosszukás arca elárulja a nél-külözést, de egyuttal szive nagy bánatát is. Valjon éri-e, hogy az, akit egykor szeretett és akit szive teljes melegével szeret még most is, nyomon követi? Lehagolva mérsékli lépteit a követő férfi. Az utóbbi hónapok eseményei jelennek meg a férfi lelki világában és hideg borzadály futja át egész valóját. De mindhi-ába, hisz nem szabad imádottját feleségül vennie. Két koldus, hogy kerülje ki a biztos nyomort! Most az Er-zsébet-körutra fordult a leányka. Az 54. számú ház előtt Török A. és Tsa. bankháza kirakatában levő sor-solási jegyzéket nézi a leány. De ah mi történik? Szi-véhez kap, ingadozik, egy hangos sikolyt hallat és majdnem hanyatt esik, ha hű kísérfője fel nem fogja. Az ájulozó nőt beviszi Török A. leányka, megpillantja imádottját és örömkialtással a férfi nyakába borul és csak annyit tudott mondani: „Óh Károly, most már házashodhatunk, mert megnyertem a főnyereményt!“ És így is történt. A pénz Török A. és Tsa. bankháza, mely előzékeny-ségről ismeretes, azonnal kifizette és hálátelt szívvvel köszöntve a bankházat, boldogan hagyta el a fiatal pár a szerencse tanyáját.

— **Hamis tízes bankjegyek.** Hivatalosan megállapították, hogy Szász-Sebesen hamis tízes bank-jegyek vannak forgalomban. A különben sikerült ha-misítványokon az a könnyen fölismerhető hiba van, hogy a magyar oldalon a sorozatszámok kissé félre-tolva vannak rányomva. Ezenkívül a vörös szín állító-lag valamivel sötétebb, mint az igazi bankjegyeken. — Ügyeljünk!

— **Adófizetés szövetkezeti uton.** Adóper-selyt rendezett be a szatmár-németi-ipari hitelszövetke-zet a tagjai számára. Célja ennek az, hogy a tagok apránként, akár heti, akár havi részletekben gyűjtöget-hessék össze az adójukat s így az évnegyedi adófizetés sokszor nyomasztó gondjától menekülhessenek. Kiki maga határozhatja meg, hogy mennyit akar hetenkint vagy havonként ekként félretenni, a szövetkezet bárm-i csekély részletért elküldi a pénzszedőjét. Az adófi-zetés idejében azután a szövetkezet szívesen be is fi-ze-ti az adót tagjai helyett s ezzel sok idővesztéségtől és fáradságtól kiméli meg a tagokat is, az adóhivatalt is. Később természetesen ez intézmény előreláthatólag oda fejlődhetik, hogy a szövetkezet ilyen adóperselyes tagjainak összes adóügyeit, u. m. a kivetés figyelem-mel kísérését, a fölszólalásokat stb. is el fogja látni.

— **Huszárvirtus.** Az egyik aradi lap érdekes dolgot ír egy vitéz huszárhadnagyról meg egy garázda katonáról. Van ugyanis a kaszárnnyában egy garázda katoná, bizonyos Hős Sándor, a kivel nagyon sok baja van a felebbvalóinak. Tegnapelőtt is berugott állapotban lövöldözni kezdett a kaszárnnya udvarán s mikor ki

akarták venni kezéből a karabélyt, fenyegető hangon kiabálta:

— A ki közel jön hozzám lelövöm!

A legénység tényleg óvatos volt vele szemben, mert látták, hogy részeg.

Hős pedig csak hadonászott tovább, a míg odaérkezett az udvarra Tary Ernő huszárhadnagy.

A kaptos ember ott ugrált még mindig, nagy nézőközönsége tellett a huszárokból. Tary pedig rászólt:

— Engem is lelősz?

— Le én — mondta Hős — hogyha felém közeledik a hadnagy ur...

— Hát tessék löj le! — felelte Tary és feléje ndult.

Hős felkapta a karabélyt és célzott. A katonákban elhült a vér, de a bátor hadnagyot senki sem merte visszatartani. Tary pedig odalépett Hőshöz, egészen közel ment hozzá, belenézett a fegyver csövébe, mire a katona is leeresztette a karabélyt és az utolsó pillanatban megdondolva a dolgot, szabályosan szalutált.

A fiatal tisztet megélték az udvaron és számosan gratuláltak neki a nap folyamán mindentűt, a hová eljutott a huszáros virtus híre.

— **Egyedüli biztos gyógyszer** a csusz és köszvénynek a híres Zoltán-féle kenőcs, mely már nébány napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bántalmakat is meggyógyítja. Üvegje 2 korona az egyedüli készítőnél Zoltán Béla gyógyszerárban Budapesten V. Sétátér u.

— **Gyomor nélkül.** A modern sebészet egyik legkritikább és legveszedelmesebb műtete a gyomor teljes eltávolítása. Egy német orvosi szaklapban olvassuk most, hogy a bochumi Augustus kórházban dr. Bardeleben főorvosnak sikerült ezt az operációt kitűnő eredménnyel végrehajtani. Egy 52 éves asszony, a ki gyomorrákban szenvedett, volt a beteg. Az egész műtét a narkózissal együtt, 75 percig tartott. A beteg már az első nap este megivott egy pohár vörös bort és harmadnap már tojást, levest, huspetont is meg tudott emészteni. Azóta folytonosan javul állapota és nagyon valószínű, hogy gyomor nélkül is tud majd élni. A gyomor mechanikai munkája, a mely az ételek felaprózásában és összegyűjtésében áll, a kellően felaprózott ételek kisebb mennyiségben való gyakori élvezete által pótolható. Azonkívül biztosra vehető, hogy a vékonybél első hajlása idővel kibővül és nyálkahártyaburkolata is változni fog. A gyomor által kiválasztott nedvek is pótolhatók mesterségesen és így lehet most már gyomor nélkül is élni.

— **Ösztöndíj óriások számára.** Nagy és rendeltetésének egy részében vajmi szokatlan örökség szállt a minap egy franciaországi városra. Gróf Saint-Quen de Pierrecourt, a ki a múlt napokban tért meg őseihez, egész vagyonát, mintegy tíz millió frankot, Rouen városára testálta, de azzal a kikötéssel, hogy ez összeg kamataiból évenként legalább 100.000 frankot egy olyan pár kiházasítására kell fordítani, a mely magasabb termetű a reudesnél, vagyis: az óriások közé tartozik. A cél, mely az örökhagyó grófot ebben az intézkedésben vezette, az, hogy ilyen óriási lények összeházasításával előmozdítsa az emberi nem regenerálását. A végrendelet — ennek megtelelően — megszabja, hogy a 100.000 frankos ösztöndíjra pályázó óriás-urakat és óriás-hölgyeket orvosi vizsgálatnak kell alávetni és a jutalmat azok kapják meg, a kiktől az orvosi vélemény fölteszi, hogy legtöbb kilátásuk van, hogy az óriás névhez méltó utódok lesznek. Gróf Saint-Quen de Pierrecourt-t ismerősei teljes életében külföldre tudták és a végrendelet igazat ad nekik, bár viszont a gróf rendelkezésének meg van az a magyarázata, hogy Franciaországban a népesség egyre jobban degenerálódik, az unjencozásnál a mértékét mind jobban alacsonyabbra kell szállítani és ez adta az ösztöndíjat az örökhagyó grófnak, hogy az óriások összeházasítására hagyja a vagyonát.

— **Kétszáznyolcvan pincér** — egy vendég. Ha igaz az a hír, amit Buffalóból jelentenek, úgy a „panamerikan” kiállítás csodát fog mondani. Május elsején nyitották meg Buffalóban a „panamerikan” kiállítást, a modern technika legsodásabb vívmányai, a látványosságok szenzációi mind együtt vannak itt, hogy a világ minden részéből odaesődített látogatók ki ne fogyjanak a szórakozásból. A sok ember persze rémnagymennyiségű ennivalót fog elfogyasztani — így gondolkoztak a buffalói vendéglők s berendeztek olyan lokalitásokat, melyekbe kisebbbserül falu bele is férhetne. Ezek között a leg híresebb a Haler-szálloda vendéglője, amelynek éttermében 5000 ember elfér. A napokban azután megtörtént az a szinte hihetetlennek látszó eset, hogy egy izben csupán egy szál vendég ült az étteremben s 286 pincér nézte végig kétségbeesetten, mint falatozik nagy nyugalommal a vendég, aki az ebéd elköltése után sietve távozott a helyiségből — 286 pincér hajlongása a „szolgálója” között. Ilyen nagy ur se volt annak előtte!

Egy aggastyán bizalma.

Ha az ember előrehaladott kort ér el és ha hosszabb ideig egy idült baj következtében keserves életet folytat, úgy természetes, hogy elkeseredik, és ezen bajtól végre szabadulni óhajt. Az ember attól tart, hogy mivel a szegény emberi gépezet már el van használva, attól már nem várható egy régi baj leküzdése. Ez azonban igazságtalanság; mert vannak oly megújító erővel bíró gyógyszerek, melyek már olyan személyeknek adták vizs-sza ismét egészségüket, akik magas életkoruknál és állapotuk komoly voltánál fogva gyógyíthatatlannak tartattak.

Ezen gyógyszerek közt, melyek csodával határos gyógyulásokat eredményeztek, első sorban a Pink-labda-csok említendő. Akinek ezen szer birtokában van, annak nem kell kétségbe esni. Az elmondottak megerősítésére hallgassuk meg, amit nekünk egy aggastyán, Lang Márton ur, ezelőtt söröző, München, Schleissheimerstrasse 23/0 mond.

„70 éves lettem és hosszú idő óta heves bronchitisben szenvedtem. Kétszer kellett kórházba mennem, de az ott követett eljárás csak átmeneti könnyebbésséget hozott részemre. Nagyon gyakori és súlyos köhögési és fulladási rohamaim voltak és kétségbe estem felgyógyulásomon. Midőn láttam, hogy a Pink-labda-csok egyik ismerősömnek milyen jót tettek, bizalmam lett hozzá és elhatároztam, hogy beveszek belőle. Az első doboz után nagyon sok nyálka vált el, a mi nekem nagy könnyebbülést szerezett, a köhögési rohamok csökkentek és a lélegzés teljesen könnyűvé vált. Gyógyulásomat teljessé teendő, még egy dobozzal beveszek. Minden szenvedőnek ajánlom az Ön labda-csokait.”

Levelének végén Lang ur még hozzáteszi, hogy mióta a Pink-labda-csokot használja, az ideges reszketés, mely az írásban gátolta, eltűnt, úgy, hogy a fenti bizonylatot maga írhatta.

A Pink-labda-csok hatásosak vérszegénység, sápkór, neurasthenia, gyomor- és bélbetegségek, valamint úgy a férfiak, mint a nők általános gyengeségénél.

A Pink-labda-csok kaphatók minden gyógyszerárban, valamint az ausztria-magyarországi főraktárban TÖRÖK J. gyógyszerárban Bpsten, Király-utca 12 sz. dobozonként 1 írt 75 krért vagy 6 doboz 9 írtért.

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapas

Leghathatósabb szer minden tapaszok közt.

Köszvény és hülési következmények ellen.

Megrendelhető minden gyógyszár által.

Ritz Louis & Co., Hamburg, Holzbrücke 7—II.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
1 ..	30000
5 ..	25000
1 ..	20000
7 ..	20000
3 ..	15000
81 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
482 ..	2000
763 ..	1000
1288 ..	500
96 ..	300
81700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk

Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecstűlt vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjáték a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sors jegy 50,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt	— 75	vagyis	150	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	150	„	3.—	„
egy fél ($\frac{1}{2}$)	3.—	„	6.—	„
egy egész ($\frac{1}{1}$)	6.—	„	12.—	„

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk tekintettel arra hogy a nyereményhúzások már május hó 22. és 23-án lesznek, azonnal de legkésőbb

f. év május hó 22-ig bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

Főáruhánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körút 4/a.
2. Múzeum-körút II.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget.....korona { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } A nem tetsző törlendő.

Nem közönséges olaj vagy szesz-lack, hanem oly készülék, mely **különösen** szobapadlókat mázolására alkalmas, mivel az egyes fajták összes előnyeit foglalja magában a nélkül, hogy hátrányai-val bírna, u. i. nem ragadós, nincs rossz szaga és nem törekeny.

Uj! Nagyszerű! Uj! FOLIN-LACK.

Több-féle színben kapható.

* A szobák * megfestésük után azonnal használhatók.

Fényes és tartós

Gyulafehérvárt kapható Dahinten Viktornál.

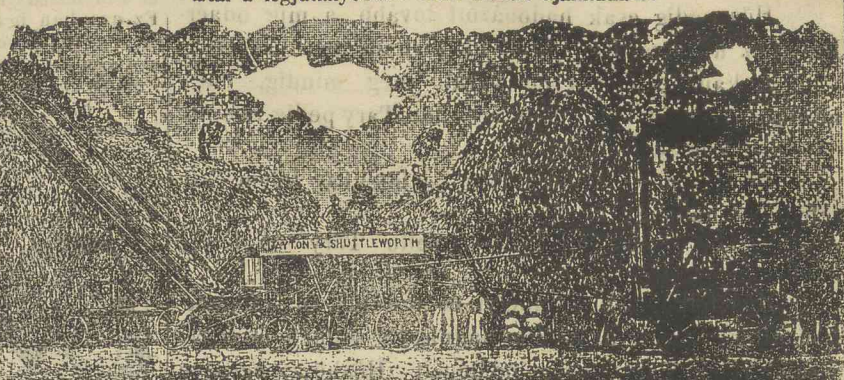
Mindenütt kapható

Sage's
Kalodont.

nélkülözhetetlen Fog-Créme
a fogakat tisztán, fehérén és egészségesben tartja.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok **Budapest** Váci-körút 63. sz.

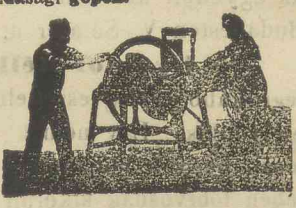
által a legutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig; továbbá járgány-csésplőgép, lőheré-csésplőgép, tisztító-rosták, konhelyesek, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, borókák.

„Columbia-Drill“
legjobb sarvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes szék-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csésplőgép-gyára.

Bérleti hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégium tulajdonát képező **Vingárdi** (Alsófehérmegye) 850 holdnyi területű mezőgazdasági birtok 1902. évi márczius hó 1-től kezdőleg 6 évre, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az évi bérösszeg kikiáltási ára 8200 Korona.
Bánatpénz 10%.

Az árverés 1901. évi május hó 29-én d. e. 10 órakor tartatik meg Nagy-Enyeden a kollégium jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes eltételek is megtudhatók.

Nagy-Enyed, 1901. április 30.

A Bethlen-kollégium
jogügyi és jószágigazgatósága.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 90 fill.

Arany-fénymáz

képekreték stb bearányozására. 1 kis palaezk ára 40 fillér

Fehér „Glasur“ fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére. 1 kis doboz ára 90 fillér, 1 nagy doboz ára 1.50 fillér. Mindenkor kaphatók:

J. B. Misselbacher Sen. cégnél Gyulafehérvár.

Páratlan a THYMOL fog-kréme!

THYMOL
a legkellemesebb fogtisztító-szer, üdít, frissít.

THYMOL
ártalmatlan antiseptikus megsejnteti a fogfájást.

THYMOL
törvényesen védett Hazai gyártmány.

THYMOL
fehéríti, sst-píti és konserválja a fogakat.

THYMOL
uton igen csélszerű, nélkülözhetetlen.

THYMOL
förlömulmin-den más fogtisztítószert.

1 tubus 60 fill. — Kapható mindenütt.

Egyedüli készítő és főszétküldési raktár:

SÁVOLY illatszergyára

gőzerőre berendezett hygien. kosmet-laboratorium, magy. elsőrendű finom pipere-szappangyár

Budapest, II., Damjanich-utca 28.

Gyári raktár s fióküzlet: Temesvározt

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél, csúznál és meghűléseknél. **Intés.** Silányabb utánzatok miatt bevéssék a „Horgony“ mindig figyelemmel legyenek a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéjegyére. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyancsak minden gyógyszerárban kapható. **Főraktár:** Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, orv. és kir. udvari szolgáltatók, Rudolstadt.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek meszben földoldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.